A°. 1855. N°. 3.

WOENSDAG 3 JANUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT 3 Januarij.

Alles beweegt zich weder in den ouden cirkel der beschouwingen, en opdat er niets aan zou ontbreken, komt zich op nieuw de Cubakwestie voegen bij 't geen men omtrent de aangelegenheden in de Krim en de onderhandelingen te Weenen bespreekt.

Wat de laatste aangaat, men houdt zich te Weenen en Berlijn grootendeels nog met de bijeenkomst van 28 Dec. bezig, en beredeneert de meerdere of mindere hoop op den vrede, die men er uit kan opmaken. Over 't geheel is die hoop niet groot. Evenwel zien niet allen de zaken zoo duister in als de Saksiesche minister *v. Beust*, die in de Stenden verklaarde, dat als er al hoop op het herstel van den vrede is, men toch bedenken moet, dat als de vrede eenmaal, na een 40 jarige rust, gestoord is, de oorlogstoestand niet zoo spoedig verdwijnt; hij wees op de oorlogen, die van 1792 tot 1815 elkander hebben opgevolgd, en dat juist de lange vrede, dien wij beleefd hebben, de vrees doet ontstaan, dat ze eenmaal gebroken, niet spoedig voor geruimen tijd meer zal bevestigd zijn. — Men voert daar evenwel tegen aan, dat de middelklasse, die tegenwoordig meer kracht kan vertoonen, dan voor 50 jaar, te veel belang heeft bij het zoo spoedig mogelijk herstellen des vredes, dat al dachten ook de meest hooggeplaatste diplomaten aan eene telkens hernieuwing van den krijg, het belang der middelklasse de toekomst zou beslissen ten gunste van den vrede. *Wij* hopen het met dezen, dat Europa een vrede moge verwerven, spoediger en die nog van langer duur zij dan die in 1815 is bevochten!

...n zegt men dat Oostenrijk zich nnauwer ...jk sluit, dan aan Engeland, dat te veel van Rusland zou willen vorderen. Enkelen beweren echter, dat men zoo iets slechts te Berlijn zou wenschen, omdat elk verschil van inzigten der 3 verbonden magten de vrede meer mogelijk zou kunnen maken, maar dat het indienen van de juiste interpretatie der 4 voorwaarden aan prins *Gortschakoff* het bewijs levert, dat de 3 magten het volledig eens zijn. — Nog wordt te Berlijn gezegd, dat niet 14 dagen uitstel is verleend aan prins *Gortschakoff* om instruktiën te ontvangen omtrent de interpretatie der 4 voorwaarden, maar om aan de Russiesche regering te vragen, welke waarborgen zij kan geven, voor de toezegging der aanneming van de 4 vredesvoorwaarden.

Uit de Krim zijn berigten tot den 23., toen er nog niets was voorgevallen. *Omer Pacha* schijnt toch er heen te zullen gaan. Wat betreft het vermoeden, dat de opperbevelhebbers voorloopig verdere krijgsoperatiën in de Krim zouden hebben verdaagd, de *Koln. Z.* wijst er op, en niet geheel ten onregte, dat het zonderbaar zou wezen, dat de opperbevelhebbers 20 à 30,000 man Turken naar de Krim zouden trekken, om niets belangrijks te doen, daar het approvianderen in de Krim zeer moeijelijk is, en de krachten in de Krim voldoende waren, om alleen de ingenomen positien te behouden. — *Ismael Pacha*, de nieuwe opperbevelhebber van het Donauleger, is reeds derwaarts vertrokken. Men zegt, dat *Omer Pacha* over de Turken evenzeer op zijne verantwoordelijkheid het opperbevel zal voeren, als de generaals *Canrobert* en *Raglan* over de Franschen en Engelschen.

Ter zake der beraadslagingen in de Cortès heeft de Spaansche minister van finantien *Collado* zijn ontslag genomen. De bankier *Sevillano* zal hem opvolgen.

In de Sardiniesche kamer heeft de minister van binnenl. zaken verklaard, dat de belasting, die men op de inkomsten der geestelijke goederen wil leggen, eene vermeerdering van 650,000 à 700,000 fr. per jaar aan opbrengst zou opleveren. Over de wet op de kloosters zullen den 4. Jan. de beraadslagingen beginnen.

Wat de Cubakwestie aangaat, waarvan wij hierboven gewaagden, de *New-York Herald* zegt, dat eene partij in het N. Amer. kabinet, die den heer *Cushing* aan 't hoofd heeft, de aansluiting aan de Unie van Cuba en Canada wil, al zou er ook een oorlog met Engeland en Spanje op volgen. Deze partij zocht gen. *Pierce* tot hare meening over te halen. — Men moet evenwel er aan denken, dat de *N. Y. Her.* nog al eens zeer onjuist in zijne berigten.

Voor Greytown verwachtte men de vereeniging eener sterke Britsche scheepsmagt.

— Z. M. heeft benoemd: bij den grooten staf: tot gen. majoor den koll. *G. E. A. van Panhuijs*, van den generalen staf, HD. gevolmagtigde bij de mil. komm. tot de Duitsche Bondsvergadering; tot luit.-koll. den maj. der kav. *J. M.* graaf *van Lynden*, van dien staf, adj. bij Z. M.; — bij den gen. staf: tot luit.-koll. de majs. *C. J. J. Goffin* en *J. B. E. von Motz*, van dien staf; tot maj. den kapt. *J. H. W. le Clercq*, van dien staf; tot kapt. den 1en luit. *J. V. D. Dittlinger*, van dien staf; — bij het 2e reg. drag.: tot luit.-koll. den maj. *R. C. E. de Quaij*, van het korps; bij het reg. jagers te paard: tot luit.-koll. den maj. *P. A. Erzeij*, van het korps. — Nog heeft Z. M. in zijnen rang bij den gen. staf overgeplaatst den 1en luit. *L. P. van der Beek*, van het 8e reg. inf.

— Bij nadere beschikking van 2 Januarij, heeft de minister van Binnenl. Zaken bepaald, dat de verkiezing van een lid van de Tweede-Kamer in het distr. Almelo, ter vervanging van mr. *M. J. de Man*, zal geschieden op Vrijdag 19 Januarij.

— Heden avond zal er ten Hove een gala-bal plaats hebben, 't welk luisterrijk zal zijn. De nieuwe zalen, aan welke gedurende den geheelen zomer is gearbeid, en die in den stijl van den tijd van *Lodewijk XV* zijn opgemaakt, zullen bij die gelegenheid voor het eerst worden gebruikt. Den 10. zal weder ten Hove een groot feest, met souper, worden gegeven, 't welk in den loop van den winter nog door vele anderen zal worden gevolgd.

— Z. M. heeft in zijne dienst benoemd drie vuur- en wapenwerkers, die eene bijzondere, donkerblaauwe montering, met licht blaauw uitgemonsterd, dragen. Dezer dagen zijn uit Frankrijk eenige kisten met werktuigen tot het vervaardigen van vuurwerken aan het Koninklijk paleis aangekomen. *Arnh. Ct.*

*— Door den Minister van Oorlog is, bij aanschrijving van den 30. Dec. jl. n°. 313, bepaald, dat gedurende het jaar 1855, eene verhooging van 2 cent soldij daags per man zal worden toegekend, aan alle zoodanige militairen, wier soldij niet meer dan 25 cents daags bedraagt.

— In den nacht van den 2. dezer, omstreeks half vier ure is 's Rijks stoomvaartuig *Cycloop*, van 220 paardenkracht komm. *Zwaanshals*, na bij voortduring met stormweder te hebben geworsteld, een uur bezuiden Zandvoord vrij hoog op strand geworpen. De bemanning is behouden aan wal gekomen, met uitzondering van vier schepelingen, die te vroeg over boord schijnen te zijn gesprongen, en vermist zijn. Voor de verpleging van de officieren, zoo wel als van de verdere schepelingen in het badhuis aldaar, is, zoo veel mogelijk, gelegenheid gegeven en gezorgd; en van Haarlem is eene afdeeling dragonders naar Zandvoord getrokken om op de plaats, waar de schipbreuk is voorgevallen, voor de goede orde en de veiligheid van het Rijks eigendom te waken.

Bij het stranden is het achterschip zwaar beschadigd en het roer afgestoten. Het laat zich niet aanzien, dat het schip zal kunnen worden afgebragt.

Bij de ongesteldheid van jhr. *van Ewijck*, is de waarnemende kommissaris des Konings in deze provincie, jhr. *van Tets*, dadelijk naar de plaats van het onheil vertrokken. (*H. C.*)

— Blijkens eene mededeeling van Zr. Ms. zaakgelastigde te Lissabon, is bij Koninklijk besluit v... den 20. December ll., te rekenen van dien dag aan het einde der maand Junij aanstaande, de v... invoer in Portugal, voor zooveel het vaste land ...ijks betreft, toegestaan van granen, maïs, ... en haver.

— Uit Konstantinopel wordt onder dagteekening 23 November ll. nader de aandacht gevestigd o... aanhoudende zeerooverijen in den Archipel. ... echter geen voorbeeld bekend, dat deze roovers zeer wreed doch tevens lafhartig zijn, een gew... schip hebben aangetast. Men houdt het voo... voldoenden waarborg tegen die zeerooverij, ind... schepen een of twee donderbussen en eenig schietgeweer aan boord nemen, wel te verstaan in juiste evenredigheid tot de bemanning, ten einde, van den anderen kant, aan de kruisers der oorlogvoerende mogendheden geen aanstoot te geven.

Een berigt van gelijken aard werd in de *Staatscourant* van 31 Mei ll., opgenomen. *St. C.*

— Naar wij vernemen, is het thans zeker dat de stad Arnhem zich weldra in het bezit van eene kavallerie-bezetting zal kunnen verheugen. Er moet toezegging zijn ontvangen, dat 2 eskadrons de staf en het depôt van een der kavallerie-regementen aldaar garnizoen zullen komen houden. Men is druk bezig met de voorbereidende werkzaamheden.

Heden is men aldaar begonnen met het digtmaken van de drooge gracht aan de St. Janspoort. Met 13 wagens wordt voorshands de aarde aangebragt. Het zijn niet de aannemers van de aardwerken aan den verlengden Rijn-spoorweg, maar de direktie van den weg, welke de levering en het vervoer van de benoodigde aarde heeft aangenomen. (*Arn. C.*)

— De officieren der dienstdoende schutterij te Leeuwarden hebben besloten, ter gelegenheid van het veertig-jarig bestaan der schutterijen in het Koningrijk der Nederlanden, in den zomer van dit jaar (waarin tevens voor de 25ste maal zal verjaren de uitmarsch van een gedeelte der schutterij tot bescherming van den Vaderlandschen grond) uit te schrijven eene réunie van alle officieren, die, onder de werking der wetten van 1815 en 1827, bij de schutterij te Leeuwarden hebben gediend, nog in leven en inlandig zijn, en daarin mede te begri... enkele officieren, welke tot de voormalige g... Burgermagt van Leeuwarden behoort, of deel uitgemaakt hebben van de schutterij, van 1814/1815 hebbende bestaan. *Leeuw. Ct.*

— In de *Amst. Ct.* leest men: De in den afgeloopen nacht (van Maandag op Dingsdag) alhier gewoed hebbende storm heeft aan den Westerdoksdijk eenige schade toegebragt. Het water op het IJ heeft eene sedert 1825 niet gekende hoogte bereikt en de dijk heeft op sommige plaatsen aanmerkelijk geleden. Voor het oogenblik bestaat er echter geen gevaar en zijn thans reeds de meest doeltreffende middelen aangewend en voorzorgen genomen om grooter onheil te voorkomen. Een groot aantal werklieden is onvermoeid bezig om de geledene schade te herstellen. Ook is de Buiksloter Ham onder water geloopen.

Heden namiddag ten 4 ure vernemen wij, dat de Westerdoksdijk door de genomen maatregelen niet in gevaarlijken toestand verkeert, en dat, blijft het weder gunstig, men geen ernstige gevolgen van den hoogen waterstand te duchten heeft.

— Donderdag den 4 dezer zal voor de arrondissements-regtbank te Middelburg te regt staan *Alex. A. Crafford*, uitgever van „*de Ekster*," beschuldigd van laster tegen het ministerie in het no. van dat blad van 4 Oktober ll. Mr. *A. F. Sifflé* heeft zich met de verdediging van den beschuldigde belast.

— Uit Kampen schrijft men, dat in den nacht van den 31 Dec. op 1 Jan. de IJssel buiten zijne oevers is getreden. Het water was het Kampereiland ingeloopen, en stond op de Kaden.

— De hoogte van de Maas, te Grave, was den 30. Dec. 5 el 62 duim, den 31. Dec. 5 el 40 duim gisteren 5 el 12 duim en heden 5. el 64 duim.

— De hoogte van de rivier de Waal was te Nijmegen den 30. December 5 el 81 duim, den 31. December 5 el 73 duim, gisteren 5 el 51 duim en heden 5 el 28 duim.

Keulen 2 Januarij. Rhijnhoogte 16 V. 5 D. ...eulsche peil. (15 voet 8 duim Rheinl.)

Arnhem 1 *Jan.* 5,05 El; + AP., 12,11 G...
„ 2 „ 4,80 „ „ „ 11,75 „ 25

SPANJE.

MADRID 27 December.

Gister is de plegtigheid der uitdeeling van de banieren onder heerlijk weder in de beste orde afgeloopen. Er waren 28,000 man onder de wapenen. H. M. was met den koning in een open rijtuig gezeten en werd overal met gejuich begroet. De banieren waren eerst in de kerk ingezegend.

In de Cortes is de vraag der belasting op de levensmiddelen behandeld. De meerderheid der kommissie heeft op de behoeften van den staat gewezen als nopende tot behoud der belasting, de minderheid heeft bezuinigingen noodig gerekend, en als blijk aangetoond dat Spanje aan zijne 27,000 priesters 187 millioenen realen betaalt, dat is bijna *tweemaal* zooveel, als Frankrijk aan zijne 45,000 priesters uitbetaalt. De leden der regering hebben erkend, dat de afschaffing der belasting op de voedingsmiddelen wenschelijk was, maar daarom nu nog niet kon worden ingevoerd, terwijl het ministerie zoo zuinig mogelijk de landszaken bestierde. Met 128 tegen 116 stemmen is toen het voorstel der minderheid verworpen. Deze meerderheid van 12 stemmen is gering, omdat het ministerie ook van deze zaak eene kabinetskwestie had gemaakt.

MADRID, Vrijdag 29 December.

De heer *Collado*, minister van financien, heeft zijn ontslag aangeboden, ten gevolge van het besluit omtrent het voorstel betreffende de oktrooiregten, door de Cortes genomen in strijd met zijne zienswijze.

Dit ontslag is aangenomen, en de heer *Sevillano*, een der aanzienlijkste bankiers van Madrid, tot zijn opvolger benoemd.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 30 December.

De konferentie der 4 gevolmagtigden houdt nog de geheele aandacht der staatkundige wereld hier bezig. Alvorens de Russ. gezant, prins *Gortschakoff*, deel nam aan de vergadering, hadden graaf *Buol* met de Engelsche en Fransche gezanten eene bijeenkomst gehouden, om, volgens sommigen, het protokol op te maken voor de vervolgens te houden bijeenkomst; volgens anderen, om de juiste verklaring der 4 voorwaarden op te maken. Dit protokol, door den heer *de Bourqueney* opgesteld, is aan graaf *Arnim* en kolonel *v. Manteuffel* toegezonden, als vertegenwoordigers der mogendheid, die ook aan het protokol van 8 Aug. had deel genomen. Met prins *Gortschakoff* is men vervolgens van 2 tot $4^{3}/_{4}$ ure bijeen geweest. Hem is het minimum te kennen gegeven van den uitleg der 4 voorwaarden; er hebben echter geenzins onderhandelingen plaats gegrepen. Bij gebrek aan de noodige instruktien, is den Prins tot het bekomen er van een uitstel van 14 dagen verleend.

Gister en heden heeft de prins vervolgens eene bijzondere bijeenkomst gehad met graaf *Buol*.

De meeningen omtrent den uitslag der pogingen, om nog tot den vrede te geraken zijn verdeeld. Meerendeels durft men niet te veel op de gunstige gevolgen hopen. Men wijst op de uitgebreide krijgstoerustingen, die van verschillende zijden plaats hebben, men gewaagt zelfs van eene vijandelijke beweging, die de Russen tegen de Vorstendommen zouden wagen, en van de toebereidselen, die door onzen gezant te Petersburg werden gemaakt, om van daar te vertrekken. Deze beide laatste geruchten mogen geheel zonder grond wezen, men mag het zich niet ontveinzen, dat de vrienden des vredes weinig gegronde hoop op het eindigen van den oorlog hebben.

Kolonel *v. Manteuffel*, die heden zou vertrokken zijn, heeft bevel ontvangen nog eenigen tijd te blijven. Hij zal nieuwe instruktiën bekomen.

Men spreekt hier reeds van de toebereidselen door de Westmagten gemaakt voor den aanstaanden lenteveldtogt in de Oostzee, waarvoor Engeland voor zijn deel 30,000 man zou gereed hebben.

De jonge prins *v. Karadja* is naar 's Hage vertrokken, waar zijn vader Turksch gezant is; de jonge prins neemt eerst in de lente het bevel over zijn eskadron in Turkije op zich.

WEENEN, Maandag 1 Januarij.

Prins *Gortschakoff* heeft een uitstel van 14 dagen verzocht, om instruktien van zijn hof af te wachten nopens de uitlegging der vier punten van waarborg, door de Westermogendheden gegeven.

Omer Pacha heeft het bevel van het Turksche leger in de Krim op zich genomen.

Eene depêche uit Sebastopol behelst, dat op den 23. December niets van aanbelang was voorgevallen.

BERLIJN 31 December.

Bij de verhalen, die hier in omloop zijn omtrent 't geen te Weenen heeft plaats gegrepen op de groote konferentie van den 28., wordt gevoegd, dat het *minimum* van den uitleg der 4 voorwaarden, dat daar den Russ. gezant is voorgelegd, niet meer kan gewijzigd worden, dan door gemeen overleg der 3 magten. Men hecht hieraan veel, omdat in sommige kringen wordt beweerd, dat Engeland anders meer veeleischend is dan Frankrijk, en dat dientengevolge Oostenrijk zich beter met Frankrijk verstaat dan met Engeland.

Daarvan zou ook gevolg wezen het nieuwe verdrag, dat tusschen Frankrijk en Oostenrijk moet gesloten zijn, waarbij de handhaving der rust in Italie gemeenschappelijk is gewaarborgd.

De kleinere staten schijnen nog geen deel van hunne bondskontingenten in de wapenen te roepen; alleen heeft het verbod van uitvoer van paarden uit eenige dier staten opzien gebaard.

BERLIJN, Zondag 31 December.

Prins *Gortschakoff* heeft van Weenen naar Petersburg doen bekend maken de uitlegging, 't minimum, der vier waarborgen, overeengekomen tusschen de drie mogendheden, onderteekenaren van het verdrag van 2 Dec., welke hem was medegedeeld in de konferentie van den 28. December.

Het gerucht van een ontwerp van verdrag tusschen Frankrijk en Oostenrijk, onafhankelijk van het verdrag van 2 Dec., en waarbij Frankrijk aan Oostenrijk zou waarborgen al zijne tegenwoordige bezittingen, vindt hier meer en meer geloof.

MUNCHEN 31 December.

Uit Darmstadt wordt van gister avond getelegrafeerd, dat Koning *Lodewijk* in den namiddag weder in onmagt is gevallen. In den beginne scheen het gevaar niet groot; maar de toestand is weldra ongunstiger geworden, zoodat men Z. M. de heilige Sakramenten heeft toegediend.

ENGELAND.

LONDEN 31 December.

Bij een paar verkiezingen voor het Parlement heeft het ministerie het onderspit gedolven. In plaats van den heer *Peto*, die, ofschoon geene winst er van verkrijgende, de spoorweglijn in de Krim gaat leggen voor rekening der regering en die daardoor moest ophouden lid van het Parlement te wezen, is het lid der tory partij, de advokaat sir *Bignold* gekozen. In Schotland is het tory-lid sir *J. Ferguson*, ofschoon als officier in de Krim aanwezig, in het Parlement gekozen. Sir *Napier* zoekt, zegt men, eene plaats in het Parlement, om zijn gedrag in de Oostzee te kunnen verdedigen, dat nog al in het Lagerhuis is aangevallen.

De regering beijvert zich, eene wet op de militie in gereedheid te brengen. Met hunne gewone achteloosheid regelen de Engelschen zulke zaken niet in vredestijd, zoodat er sinds Maart 1854 6 verschillende wetten op dit punt zijn uitgevaardigd. De regering wil eene algemeene regeling beproeven.

LONDEN, Maandag 1 Januarij.

Het Zondagsblad *the Observer* berigt, dat 80,000 man der militie toegestemd hebben om te worden ingelijfd. Van dat getal zullen er 15,000 worden gezonden als bezettingstroepen in de Middellandsche zee, 5,000 zullen bij de depôts blijven en 60,000 zullen dienen om een reserveleger te formeren.

Het verslag der inkomsten voor het finantiejaar, dat 5 Januarij eindigt, hetwelk morgen in de *Gazette de Londen* zal verschijnen, zal in vergelijking van het vorige jaar eene vermeerdering van ontvangsten daarstellen van bijna 2 millioen ponden sterling. Het laatste vierendeeljaars, met dat van het voorgaande vergeleken, geeft eene vermeerdering van een millioen, waarvan een half millioen wegens de opbrengst der tollen en 512,000 pond st. op de opbrengst der aksijnsen.

— 2 *Jan*. Gec. $90^{3}/_{8}$; Sp. 3 pCt. $36^{3}/_{4}$; 1 pCt. $17^{7}/_{8}$; Rusl. 5 pCt. $97^{1}/_{2}$; $4^{1}/_{2}$ pCt. $85^{1}/_{2}$; Holl. 4 pCt. $91^{1}/_{4}$; $2^{1}/_{2}$ pCt. $60^{1}/_{2}$; Sard. 5 pCt. 83; Braz. 97.

FRANKRIJK.

PARIJS 1 Januarij.

Heden hebben op de Tuileriën de officiële receptiën plaats gehad. De Keizer rustte, ter oorzake van rhumatiesche aandoening, op eene rotting. De Keizerin is niet verschenen.

Men spreekt hier nog veel van de groote uitvinding van een nieuw vernielingstuig, door een partikulier en een hoofdofficier der genie; de laatste houdt zich meer ter zijde. De eerste is de voornaamste persoon in kwestie, en deze verlangt zekerheid voor zijn geheim.

PARIJS, Dingsdag 2 Januarij.

De keizer heeft gisteren de gelukwenschingen van de groote staats ligchamen en van de hooge ambtenaren ontvangen. Daar de redevoeringen sedert 2 jaren afgeschaft zijn, heeft de president van den senaat den keizer aangesproken, waarop Z. M. heeft geantwoord, en gezegd, dat hij steeds blijft rekenen op de hulp der groote staats ligchamen, als 't het geluk en den roem van Frankrijk betreft.

Men verzekert dat door de Pruissiesche regering aan hare onderdanen verboden is, in krijgsdienst van vreemde staten te treden.

Volgens den *Moniteur* van heden, heeft de president van den senaat, de heer *Troplong*, in zijne aanspraak, namens den Senaat, den dank aan Engeland geuit voor deszelfs dappere medewerking en vaderlandslievende betuiging jegens het leger.

— 2 *Jan*. $4^{1}/_{2}$ pCt. 91,25; 3 pCt. 65,25; Sp. 3 pCt. $31^{1}/_{2}$.

ADVERTENTIEN.

*** Heden beviel door Gods goedheid van eene *DOCHTER* de HoogWelGeb. Vrouw STEENGRACHT VAN OOSTCAPELLE, geb. ROOSMALE NEPVEU.

De Bilt, den 2. Jan. 1855.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van zijne geliefde Echtgenoote, betuigt de ondergeteekende zijnen welmeenenden dank.

Utrecht, 3 Jan. 1855. J. J. KOCH Sr.

Utrechtsche Schouwburg.

VOORLOOPIG BERIGT.

No. 2 van het ABONNEMENT op

DINGSDAG 9 JANUARIJ.

Het Programma zal nader worden bekend gemaakt.

*** BRONDGEEST & ZOON, CHEMET & WEETJEN, en C. OORTMAN & ZOON, Directeuren van het kantoor van Administratie van Nationale fondsen, gevestigd te Amsterdam en te Utrecht, adverteeren dat: te Amsterdam, ten kantore van de Associatie-Cassa, - - te Utrecht, ten kantore van C. OORTMAN & ZOON, alsmede ten kantore van de Heeren A. OORTMAN & ZOON aldaar, en overigens bij de verdere Correspondenten zullen worden betaald, al de COUPONS, gevoegd, bij de door hetzelve uitgegeven Certificaten $2^{1}/_{2}$ pCt. Nederlandsche Schuld, verschenen geweest 1 Januarij 1855.

*** Van wege het administratie kantoor van Nationale fondsen, onder directie van HUYDECOPER & VAN DIELEN gevestigd te Utrecht, wordt geadverteerd, dat zoo ten hunnen kantore als bij de *Associatie Cassa* te Amsterdam, betaald worden de COUPONS van de door de gemelde administratie uitgegevene Certificaten $2^{1}/_{2}$ pCt. werkelijke schuld, verschenen 1 Januarij 1855.

*** E. W. VAN SCHERMBEEK & J. H. ROELOFSZ, adverteeren, dat de COUPONS, verschenen 1 Januarij 1855, gevoegd bij de $2^{1}/_{2}$ pCts. Certificaten Nationale Schuld hunner Administratie, zullen worden betaald te Utrecht, ten kantore van eerstgemelde, en te Amsterdam ten kantore der Associatie-Cassa.

*** Worden gemist uit de boekerij van een student de navolgende boeken, welke vermoedelijk in den loop der vorige maand gestolen zijn.

1°. *Walker's pronouncing dictionairy*. 1 dl. 8°. Eng. uitg. linn. bd.

2°. *Lexicon graeco-latinum* uitg. *Tauchnitz*, 1. dl. 12°. half eng. bd.

3°. *Duitsch-holl. holl.-duitsch woordenb.* bij *Dannenfelser*. Utr. 2 dln. in één linnen bd.

4°. *Ahasuerus op den Grimsel*, gedicht van *J. J. L. ten Kate*, linnen bd.

5°. *Cicero, de officiis*, ed. *Gernhard*, 1 dl. 8°. Prijsband van het Gymnasium te Amsterdam.

6°. *Sallustius* ed. *Dietsch*, 2 d. één hlf. Eng. bd.

Die ze in zijn bezit mogt hebben, op welke wijze ook er aangekomen, of in staat is er inlichting over te geven, wordt vriendelijk verzocht daarvan kennis te geven onder Letter X bij den Boekh. W. F. DANNENFELSER, Pausdam, Utrecht.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Jan.	Uren.	Wind-rigting.	Wind-kr.	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Aanmerkingen.
2	2	nnw.	10*	761,02	41 0	+ 5.6	0,71	0.2	Zwaar bewolkt.
	10	nw.	0,2	63.75	38,1		84	0 2	Idem.
3	8	wnw.	0	64,65	38,8		97	0.6	Betr.; nevel.

* De getallen die achter elk uur in de kolom voor de *kracht van den wind* voorkomen, geven de gemiddelde drukking aan in Nederlandsche ponden, die de wind in het verloopen uur op de vierkante Nederlandsche el heeft uitgeoefend.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 2 Januarij 1855.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld. . . .	$2^{1}/_{2}$	pCt.	$59^{3}/_{4}$	$59^{11}/_{16}$	$59^{3}/_{4}$
dito dito	3	„	71		
dito dito	4	„	$89^{1}/_{8}$	$89^{1}/_{4}$	$89^{1}/_{8}$
Amortisatie-Syndicaat	$3^{1}/_{2}$	„	$86^{3}/_{4}$	87	
Oost-Indische leening	4	„	$88^{1}/_{4}$	$88^{1}/_{8}$	$88^{1}/_{8}$
RUSLAND					
Oblig bij *Hope en Co.*	5	„	$100^{1}/_{8}$		
Obligat. 1828 en 1829	5	„	$100^{1}/_{8}$		
Certificat. bij *Stieglitz*	4	„	$74^{1}/_{8}$		
dito Adm. te Lond. .	$4^{1}/_{2}$	„	$85^{1}/_{2}$	$85^{5}/_{8}$	
Certific. van Assign.	6	„	$57^{3}/_{4}$		
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500		*f*	$136^{1}/_{2}$		
SPANJE.					
Obligatien	1	pCt	$18^{1}/_{4}$	$18^{3}/_{16}$	$18^{1}/_{4}$
Binnenl. Schuld . . .	3	„	$32^{3}/_{4}$	$32^{15}/_{16}$	$32^{15}/_{16}$
Bewijzen Coupons . . .			$4^{1}/_{8}$	5	
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek . . .	5	pCt.	$62^{7}/_{8}$	$62^{5}/_{8}$	$62^{9}/_{16}$
Oblig. N.	5	„	$72^{5}/_{8}$	$72^{13}/_{16}$	$72^{1}/_{4}$
dito dito La B. . . .	5	„	$72^{5}/_{8}$	$72^{13}/_{16}$	$72^{3}/_{4}$
dito dito	$2^{1}/_{2}$	„	$31^{15}/_{16}$	$31^{15}/_{16}$	

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

BIJVOEGSEL VAN DE UTRECHTSCHE COURANT VAN WOENSDAG 3 JANUARIJ 1855.

Zitting van den Stedelijken Raad

van Vrijdag 12 December.

Voorzitter Burgemeester *Kien.*

Tegenwoordig zijn 25 leden. Afwezig de heeren *Verloren*, *van Reede*, *Bake* en *van Hoytema.*

De Burg. deelt mede, dat de goedkeuringen van Gedep. Staten op de volgende Raadsbesluiten zijn ingekomen:

1°. op de onderhandsche verhuring van den kelder en het kantoor van het Keizerrijk, aan de firma *Binjé & Co.*; — 2°. op de voortverhuring van de gebouwen voor de garnizoensbakkerij; — 3°. op het afvoeren van twee belastingschuldigen van de kohieren der hondenbelasting. — Alle 3 voor informatie.

Aan de orde van beraadslaging wordt gesteld de beslissing der vraag, wat er moet geschieden met de Stadsgronden van het bolwerk Lepelenburg, thans aan verschillenden verhuurd, welke huur opgezegd is tegen het aanstaande voorjaar. — Burg. en Weths. hebben genoemde huur opgezegd en vervolgens aan den Raad voorgesteld, om genoemde huur van deze gronden op dezelfde konditien te laten voortgaan, doch van jaar tot jaar opzegbaar.

De heer *Voswinkel Dorselen* vraagt eenige inlichtingen. Hij beschouwt dit niet als een eenvoudig huurkontrakt. Uit de ter Sekretarie gedeponeerde stukken is hem gebleken, dat aan de bewoners van het Bolwerk Lepelenburg tegen 31 Maart 1855 de huur is opgezegd; volgens een adres dier huurders schijnen zij die opzegging aan te nemen, maar vragen, naar welke grondslagen zij schadeloos zullen worden gesteld. Spr. ware het daarom aangenaam van den Voorzitter te vernemen, welke regten en verpligtingen er ten dezen aanzien bestaan. Burg. en Weths. stellen nu wel voor, om de huur te kontinueren, maar wanneer de huurders nu reeds ten gevolge der vroegere opzegging elders gehuurd hebben, is de Stad dan verpligt, de door hen op het Bolwerk verlatene gebouwen tegen taxatie over te nemen, of, als men zich bij de verdere voortverhuring niet kan verstaan, waartoe is de Stad dan gehouden met betrekking tot diezelfde gebouwen? De Raad zal zich herinneren, dat een der bewoners voor ruim 1½ jaar aanzoek gedaan heeft, om het geheele Bolwerk te koopen. Spr. achtte het toen van belang, dat de zaak in handen eener Komm. wierd gesteld; zijn voorstel is evenwel, zoo hij meent, met 12 tegen 11 stemmen verworpen; om nu echter te bepalen, dat de huur van jaar tot jaar opzegbaar zal zijn, zonder meer, vindt hij een onregt. Spr. heeft een en ander gevraagd, met het doel, om mogelijke konflikten voor te komen.

De heer *Schuller* ondersteunt het gezegde van den heer *Voswinkel Dorselen.* Het is hem voorgekomen, dat aan die menschen ongelijk wordt aangedaan. In de vroegere kontrakten werd van schadeloosstelling gesproken. In de laatst geslotene kontrakten is die niet opgenomen; daardoor zijn de regten van die bewoners in de waagschaal gesteld. Maar men is ook afgeweken van den eenmaal ingeslagen weg; wanneer rekwesten van algemeen belang waren, worden zij ter sekretarie nedergelegd, ten einde een lid van den Raad later op de zaak kon terug komen; waren zij in het bijzonder belang van sommige burgers, dan werden zij aan een onderzoek onderworpen. Dit laatste heeft met deze zaak niet plaats gehad, waarom Spr. zou wenschen, dat er eene speciale Komm. wierd benoemd, om de zaak nader te onderzoeken. Spr. ziet wel geen bezwaar, om zulk een kontrakt aan te gaan, maar hij vindt het toch beter, om eerst de positie van die bewoners te kennen.

De *Voorzitter* is bereid om aangaande deze zaak inlichting te geven. Het komt hem voor, dat de vraag of aan de bewoners al dan niet schadeloosstelling zal verleend worden, eerst te pas kan komen, wanneer men hen het bolwerk zal doen verlaten. Evenwel regt op schadeloosstelling zullen zij ook dan zelfs niet hebben, vermits zij eene eenvoudige *huur* hebben aangegaan; alleen zou het dan misschien kunnen onderzocht worden, of de billijkheid vorderde hun in dat geval eenigzins te gemoet te komen. Het is waar, de toestand der bewoners wordt niet gunstiger, wanneer hunne huur van jaar tot jaar opzegbaar wordt; maar Spr. is van oordeel, dat eene stad even goed als een particulier gebruik mag maken van eene wettelijk gesloten overeenkomst om meerdere inkomsten van hare bezittingen te trekken, al zijn ook de gevolgen van een veranderd gebruik niet even aangenaam voor de bezitters harer eigendommen. Bovendien moet Spr. mededeelen, dat in den laatsten tijd die bewoners, wanneer zij rooijing vroegen voor nieuwe gebouwen steeds gewaarschuwd zijn, dat zij niet te veel moesten vertrouwen op een langdurig bezit van den grond. Het komt Spr. van veel belang voor, dat men den grond der stad zooveel mogelijk beschikbaar houde. De voordragt strekt om tegen eene kleine huursom aan de bewoners zoolang het nog kan een groot genot te verschaffen, terwijl daarbij tevens de stad over den grond kan blijven beschikken.

De heer *van den Heuvel* zegt, dat door de bezitters dezer gronden in vorige jaren groote pretensien zijn gemaakt; dat door hen zelfs toen beweerd is, dat de stad het regt niet zou hebben, om die gronden te laten ontruimen. Men is echter toen tot de overtuiging gekomen, dat er tusschen de stad en de bezitters dier gronden niets anders bestond, dan een huur-kontrakt. Het laatst aangegane kontrakt drukt dit geheel uit. Daarom ook is de verandering gekomen dat terwijl in vroegere tijden de bewoners de grondlasten moesten betalen, sedert dien tijd, de stad de betaling daarvan op zich heeft genomen, uit welken hoofde dan ook de huurprijs is verhoogd geworden. Er bestaat dus geen twijfel, dat het huur is. Wat de schadeloosstelling betreft: Spr. meent, dat daarvan geen sprake is, zoo lang de huurders in het genot van hunne huur blijven.

De heer *van Lier* zegt, dat in dezen Raad eenstemmigheid van gevoelen schijnt te heerschen omtrent twee zaken: 1o. dat het billijk is, belanghebbenden eventueel schadeloos te stellen, 2o. dat de stad de vrije beschikking over het terrein moet behouden. Spr. ziet er geen bezwaar in, het punt der schadeloosstelling reeds nu te bespreken; men zou in het huurkontrakt veilig eene daartoe betrekkelijke bepaling kunnen opnemen; daardoor toch wordt niets geprejudicieerd, want altijd zal immers door hem, die schadeloosstelling verlangt, zoowel het bestaan daarvan op zich zelve als den aard en de hoegrootheid moeten bewezen worden. Eene zoodanige bepaling, waarbij tevens de wijze wordt geregeld, waarop de schade zal worden opgenomen en begroot, is nuttig en doelmatig te achten, vermits de tijd tusschen de opzegging en de expiratie der huur soms te kort is, om de vereischte regeling dienaangaande te kunnen maken, waardoor moeijelijkheden en processen zullen ontstaan, welke het pligtmatig is, voor de gemeente te voorkomen. De hier bedoelde schadeloosstelling is niet uit de bepaling van het Burg. wetb. af te leiden, volgens welke de huurder, bij ontruiming van het gehuurde, mag afbreken en naar zich nemen al hetgeen hij daraan, op zijne kosten, heeft doen maken; door de afbraak van gebouwen, als anderszins, zal de huurder toch groote schade lijden; een onderzoek naar de regten en verpligtingen, zoo als die vroeger bestonden, krachtens overeenkomsten, in vroeger tijd getroffen, wordt door regt en billijkheid geboden. Spr. vermeent alzoo het daartoe gedane voorstel te mogen aanraden.

De heer *Voswinkel Dorselen* bedankt den Voorzitter voor de gegevene inlichtingen. De Voorzitter heeft echter gezegd, dat de schadeloosstelling hier nog niet te pas kan komen, er had nog geene ontruiming plaats; maar Spr. meent toch, dat de huur aan de bewoners definitief is opgezegd, en wanneer deze nu niet weten, wat in den Raad geschiedt, dan zullen zij meenen, dat zij hunne woningen met ult. Maart aanst. moeten verlaten. In vroegere kontrakten is bepaald, dat, wanneer de huur niet om algemeen belang wordt opgezegd, er dan schadeloosstelling zal worden gegeven. Die opzegging heeft nu niet ten algemeenen nutte plaats gehad, en daar de vroegere clausule betreffende de schadeloosstelling in het nieuwe kontrakt niet bepaald wordt teruggevonden, is Sprs. bedoeling niet zoo zeer dat *thans* de schadeloosstelling zal worden bepaald, maar dat de geheele zaak wordt gerenvoijeerd, hetzij aan Burg. en Weths., hetzij aan de Komm. van fabrikage, of wel, dat er eene speciale Raadskomm. benoemd wordt, ten einde de zaak goed worde onderzocht. Spr. heeft den naam van den heer *v. Hengelaar* hooren uiten, en dat brengt hem in herinnering, wat betrekking heeft op het nieuwe huurkontrakt; hij zal zich daarover niet uitlaten, maar oppositie heeft het, naar hij meent, bij de reparatie-rekening ondervonden van den eersten tot den laatsten bewoner van het Bolwerk; genoeg zij het, dat de bewoners in eene voortdurende onzekerheid verkeeren en in de meening zijn, dat hun onregt kan worden aangedaan.

De *Voorzitter* acht zich verpligt ter regtvaardiging der handelwijze van het dagelijksch bestuur in het midden te brengen, dat de bewoners zeer wel kunnen geacht worden bekend te zijn met de tegenwoordige voordragt tot voortverhuring. De bewoners toch, althans die der voornaamste perceelen, zijn opgeroepen en met het voornemen van B. en W. bekend gemaakt. Het dagelijksch bestuur heeft eenvoudig gebruik gemaakt der clausule, in het huurcontract opgenomen, volgens welke de huur vóór 31 December 1854 kon worden opgezegd.

De heer *van Ittersum* had juist het laatste willen vragen. Het dagelijks bestuur heeft niets anders gedaan, dan datgene wat het doen moest om te geraken tot den toestand, die algemeen in den Raad voor de wenschelijkste werd geacht. Men moet hier niet op het belang van partikulieren, maar op het regt van de stad zien, want voor de stad is het een zeer precieus terrein. De bezitters van die gronden zijn vroeger reeds gewaarschuwd, dat zij niet te groote kosten moesten maken. Wat het huurkontrakt betreft, waarover de laatste Spr. het stilzwijgen wil bewaard zien, daarover meent Spr. moet juist gesproken worden, want het is de eenige grond voor de tegenwoordige discussien. Het komt Spr. onnoodig en gevaarlijk voor om thans reeds over schadeloosstelling te spreken; het onderwerp in kwestie is volstrekt niet nieuw of onbekend, het is voorzien in het Burg. wetb. Hij heeft te veel vertrouwen op het dagelijksch Bestuur, om deze zaak niet geheel aan hetzelve over te laten; vast overtuigd zijnde, dat dit bestuur aan de ingezetenen niet meer ongerief zal opleggen dan onvermijdelijk is, en tevens genoegzaam vertrouwen hebben in de zaak en regte kennis van dit bestuur; maar indien soms eenig lid minder in dit vertrouwen mogt deelen, dan heeft de ondervinding toch geleerd, dat in dergelijke zaken steeds de raad van de regtsgeleerde Kommissie wordt ingeroepen, en aan deze zal men dan toch zeker het vertrouwen niet ontzeggen. Spr. eindigt met te zeggen, dat het hem wenschelijk en pligtmatig voorkomt, het voorstel van Burg. en Weths. aan te nemen.

De *Voorzitter* merkt aan, dat, bijaldien men *nu* een maatstaf van schadevergoeding, of liever van tegemoetkoming, vaststelde, men later toch weder in moeijelijkheden zou komen. De toestand der eigendommen van de huurders kan immers tusschen dit oogenblik en den tijd, waarop zij het bolwerk zullen moeten ontruimen, nog velerlei verandering ondergaan, beter of slechter worden, enz.; en dan zou al de moeite, die men nu wil nemen, ten eenenmale verloren zijn. Hij wil echter ook nog het gewigt doen uitkomen, om de toekomst niet te veel te binden. Bij den aanleg van de wandelplaatsen is het zeer dikwijls gebleken, hoe eene geringe, nietsbeduidende concessie, eenmaal gegeven, de grootste belemmering veroorzaakt en zelfs betrekkelijk schatten kan kosten, indien men werken van openbaar nut wil daarstellen of voortzetten. Juist omdat Spr. niets liever bedoelt dan de bewoners van het bolwerk zooveel mogelijk te gerieven; omdat hij die ongaarne buiten noodzakelijkheid wil bemoeijelijken is hij er vóór geweest, dat de huur nog zou worden verlengd. Ware dit het geval niet, dan zou hij veeleer verkozen hebben, hen terstond het bolwerk te doen verlaten.

De heer *van den Heuvel* zegt, dat de heer *Vosw. Dorselen* zich op een verkeerd standpunt heeft gesteld; aan de huurders is gezegd: wij zeggen U de huur op, maar gij zult een nieuwen huur kunnen aangaan, onder dezelfde voorwaarden, maar die zal van jaar tot jaar opzegbaar zijn. Eerst bij de definitieve ontruiming kan er quaestie van schadevergoeding zijn. Wat de aanmerking op het bestaande kontrakt betreft, dat is dezezijds in den Raad zelf behandeld, en van de andere zijde is het niet denkbaar, dat iemand anders heeft geteekend, dan vrijwillig. Hij gelooft niet dat het thans in behandeling zijnde kontrakt eenig nadeelig gevolg op de gebouwen zal hebben. Spr. herinnert zich zeer wel, dat, toen het voorlaatste kontrakt ten einde spoedde, en de Raad aan het delibereren was of de bezitters al of niet in het genot dier gronden zouden gelaten worden, eene der voornaamste woningen aldaar is aangebouwd.

De heer *Voswinkel Dorsselen* stemt volkomen in met datgene, wat door den geachten Voorzitter gezegd is ten opzigte van het algemeen belang, en hij kent de stad het regt toe, om dit in den minst beperkten zin toe te passen; — wat door den heer *v. Ittersum* echter is beweerd, dat men zich alleen aan het *laatste* kontrakt moet houden, daarmede is Spr. het volstrekt niet eens, geen partikulier belang, noch eenige betrekking met een der bewoners van het bolwerk is de drijfveer, waarom hij zich de onderwerpelijke zaak aantrekt, maar zonder regtsgeleerde te zijn, gelooft hij toch, het gevoelen te moeten en te kunnen volhouden, dat, wanneer een gedeelte der burgerij met de stad kontrakteert, vooral in het gegeven geval, dat bij de beoordeeling van zulk een kontrakt evenveel sprake zijn moet van billijkheid als van

regt. Bij een vroeger door Burg. en Weths. ingewonnen advies heeft zelfs de Kameraar gemeend in bedenking te moeten geven, om bij expiratie der huur, dit Bolwerk te verkoopen, of bij verdere voortverhuring dit voor geen korteren tijd, dan voor 20 jaren te doen, omdat hij bij eenen korteren termijn de onredelijkheid inzag, en de burgers bezwaard rekende. Wat de heer *v. Ittersum* overigens gezegd heeft, om het belang der stad boven dat der partikulieren te trekken, daartegen moet Spr. opkomen; hij is naar eer en geweten verpligt, zoo wel het regt van den minsten burger, waar dat wordt aangerand, als der stad voor te staan. Het is daarom dat Spr. bij zijn voorstel blijft, om de zaak weer in handen te stellen van Burg. en Weths. of zoo als hij gezegd heeft van eene kommissie. Hij meent dierhalve, dat hij zich niet op een verkeerd standpunt geplaatst heeft. Wat de schadeloosstelling betreft, hij heeft die niet wenschen vast te stellen, maar alleen gevraagd, wat deswege moet gedaan worden, terwijl hij tevens de onbillijkheid heeft willen aantoonen, van de opzegbaarheid van jaar tot jaar; de huurders zullen daardoor in het onzekere raken, en niets durven doen, tot verbetering hunner gebouwen, behalve dat de vroeger daaraan toegekende waarde ten eenemale wordt verminderd, Spr. gelooft het met den heer *Zogger*, dat het wenschelijk is, om daar mooije huizen te doen neerzetten, dat is immers te verkrijgen, als men de gronden verkoopt onder voorwaarde om niet anders dan met overleg en onder goedkeuring van Burg. en Weths. te mogen bouwen, Spr. meent toch, dat het niet raadzaam is, om dien opbouw voor rekening van stads kas te doen.

De heer *van Lier* heeft gemerkt, door enkele sprekers niet goed begrepen te zijn. Zijne bedoeling was geenszins, om, *reeds nu* de schadeloosstelling te regelen, dit zou voorbarig wezen, doch alleen, om in het huur-kontrakt eene bepaling op te nemen, houdende, dat partijen kontraktanten zich omtrent de regeling der schadeloosstelling, *casu quo*, binnen zekeren termijn, zullen behooren te verstaan en dat zoowel de aard als de hoegrootheid dier schadeloosstelling door weerszijds of, bij verschil, door den regter te benoemen deskundigen zullen worden onderzocht en bepaald. Spr. vermeent, alreeds wederlegd te hebben de redenering uit het Burg. Wetb.; het zou overbodig wezen, in het huurkontrakt eene klausule op te nemen, welke men in de wet letterlijk terugvindt. *Dusdanige* bepaling heeft Spr. dan ook niet bedoeld, naar eene, die op de *eventuële* schadeloosstelling betrekking heeft, en waarvan ten deze alleen sprake kan wezen.

De heer *Voorduin* zegt bekend te zijn met verscheidene zaken, welke in deze hebben plaats genaad, en verscheidene titels deswege te hebben gezien. Doch daarover is nu geen sprake. Wat wordt in het koncept-raadsbesluit eeniglijk voorgesteld? Niets anders, dan het verleenen van magtiging om een nieuw huurkontrakt aan te gaan, op dezelfde voorwaarden als het laatste, doch van jaar tot jaar opzegbaar. Gesteld nu dat dit voorstel wordt afgestemd. Wat dan? Er is gebruik gemaakt van het regt om de huur op te zeggen; die opzegging is geschied, zij stond het dagelijks bestuur ook vrij. Staat de Raad nu het voorstel niet toe, dan is er in het geheel geen kontrakt. Wanneer men dus welgezind is ten aanzien van zijne medeburgers, de belanghebbenden in dezen, dan gelooft Spr., dat men hun eene groote ondienst zou doen, door het voorstel van Burg. en Weths niet aan te nemen. Wanneer een of meer van de huurders het nieuwe voorstel niet aanneemt, dan eerst, en niet vroeger, kan er sprake zijn van schadeloosstelling.

De heer *Schuller* meent, dat er geene kwestie is, om het voorstel af te stemmen, maar dat alleen over het rekwest, thans tevens in behandeling worde gesproken. Spr. zou bevredigd zijn, wanneer het stuk aan Burg. en Weths. wierd teruggezonden, en de regtsgeleerde Kommissie er over werd gehoord. Het is ontegenzeggelijk, dat de eigenaren van die gebouwen regt hebben, om ze te verkoopen, en wie zal nu na deze gehoudene discussien iets voor die panden willen geven? Zij zijn op zich zelven dan weinig waard, en hierin meent Spr. bestaat het groote onregt, vooral wanneer de regten der huurders niet door eenig onderzoek worden gewaarborgd. Van de oude kontrakten is hier wel degelijk sprake, want in de nieuwe wordt alleen gesproken van den grond. Het is hier ook nog niet eens zoo uitgemaakt of hier werkelijk kwestie van huur is; het kan evenzeer zijn erfpacht, regt van opstal, als anderzins, en dat is het juist wat Spr. wenscht onderzocht te zien, om aan de panden niet alle waarde te ontnemen.

Daar echter de heer *Voswinkel* een voorstel doet om ter zake der voortverhuring van eenige perceelen stads grond op Lepelenburg eene Komm. te benoemen, trekt de heer *Schuller* zijn voorstel in.

De *Voorzitter* zegt, dat met terzijdestelling der hoofdzaak, nu eerst omtrent het voorstel van den heer *Voswinkel* behoort te worden gehandeld.

De heer *van den Heuvel* begrijpt, dat thans geen ander onderwerp in deliberatie is, dan de voordragt tot voortverhuring, maar niet het rekwest.

De *Voorzitter* antwoordt, dat het adres ter Sekretarie is nedergelegd om er des noodig op te kunnen attenderen bij de behandeling der voordragt tot voortverhuring. Spr. herhaalt zijne meening, dat dit adres, waarin schadevergoeding gevraagd wordt alleen dan een punt van overweging kan uitmaken, bijaldien die voordragt *niet* wordt aangenomen. Nu is er echter eene motie van orde gedaan, die eerst dient te worden afgehandeld.

De heer *Schuller* meent, dat uit het rekwest alleen de kwestie van schadeloosstelling is ontsproten.

De *Voorzitter* merkt op, dat nu het voorstel van den heer *Voswinkel* aan de orde is.

De heer *Ackersdijck* vindt de zaak volstrekt niet twijfelachtig; er bestaat eene schriftelijke overeenkomst met regt van opzegging; daarvan is gebruik gemaakt. Indien nu de plannen tot verbetering reeds tot rijpheid waren gekomen, dan zou Spr. van gevoelen zijn dat de Raad niet behoefde te aarzelen om de opzegging te laten doorgaan. Nu zegt men echter, dat de huurders den grond kunnen behouden, tot dat de stad dien zal noodig hebben. Vinden zij de voorstellen van de stad niet goed, zoo is de huur, volgens de overeenkomst, voor hen ten einde; zij verlaten dan het bolwerk; en eerst dan kan er sprake van schadeloosstelling zijn, indien zij beweren, dat hun die verschuldigd is. De stad ontneemt den bewoners volstrekt geen regt. Niemand minder dan Spr. zou een onregt of eene onbillijkheid willen begaan jegens eenige bewoners; maar dit is hier de vraag niet. Men stelt hun alleen voor, om de huur, die met Maart aanstaande geëindigd is, indien zij dit goed vinden, nog voor een of meerdere jaren te verlengen. De Raad moet voor de belangen van de stad optreden, en geene gunsten toestaan. Vroeger is men wel eens te toegevend geweest. Men heeft soms eene mildheid behartigd, die een privaat persoon kan betoonen, maar geen Raad van eene stad. Spr. gelooft dus dat er geen aanleiding is om eene Komm. te benoemen. Die zich niet kan vereenigen met de voorstellen van den Raad, kan het Bolwerk verlaten; van geen van beide zijden geschiedt er dan eenige onbillijkheid.

De heer *van Ittersum* komt op tegen een beweren van den heer *Voswinkel Dorselen*, als zoude bij hem het belang der ingezetenen achterstaan. Dat is volstrekt het geval niet; — hij behoeft daartoe slechts te herinneren aan hetgeen hij zoo even gezegd heeft, toen hij zijn vertrouwen uitsprak, dat het dagelijksch Bestuur geen meerder ongerief aan de burgers zoude opleggen dan onvermijdelijk is. Dit laatste moet blijken uit het kontrakt door wederzijdsche partijen opgemaakt met volkomen vrijheid en toestemming, en dan zal het blijken, dat ook in deze zaak het algemeen belang voor het bijzonder belang moet getrokken worden. Op het gezegde van den heer *van Lier* antwoordt Spr., dat hij het woord schadeloosstelling niet in het kontrakt zou willen hebben, veel minder een art. deswege of bepaling van termijn.

De heer *Voswinkel Dorselen* spreekt tegen de bewering van den heer *Ackersdijck*, hij acht het evenwel overbodig om die van stuk tot stuk te weerleggen, daar dit zijns inziens genoegzaam reeds geschied is, door zijne geleverde beschouwingen, en hij de diskussien ook niet langer wil rekken. Het is Spr. echter gebleken dat men het over deze zaak niet eens is, en in dien toestand acht hij het wenschelijk dat de zaak behoorlijk worde onderzocht, omdat hierdoor niemand en niets wordt geprejudicieerd.

Thans wordt in omvraag gebragt het voorstel van den heer *Voswinkel Dorselen.* Vóór stemmen 7 en tegen 18 leden. Voor: de heeren *Schuller*, *Jongeneel*, *van Lier*, *de Vos*, *van Veersen*, *Voswinkel Dorselen* en *Schuurman*.

De heer *Schuurman* zegt: Het is mij aangenaam, dat deze diskussien zijn uitgelokt; het zal de bewoners van Lepelenburg de geruststelling en de verzekering geven, dat zij bij eene ordelijke bewoning niet zullen behoeven te delogeren dan wanneer het algemeen belang dit vordert.

De *Voorzitter* acht het van gewigt, dat men zich wel verstaan zal. Men spreekt van *algemeen belang*; alleen als dit het vordert, zouden de bewoners verpligt zijn het bolwerk zonder vergoeding te verlaten. In de eerste plaats is er van zoodanige bepaling niets te vinden, in de laatste huurkontrakten, die nu den eenigen grondslag kunnen uitmaken. Maar behalve dat, worde niet uit het oog verloren, dat het niet aan de bewoners zou staan, om te beoordeelen, of eene bestemming, welke het stedelijk bestuur vroeg of laat aan het bolwerk zou willen geven in het *algemeen belang* is. Dat woord is van rekbare beteekenis.

Ook heeft men gewaagd van hardheid voor de bewoners. Maar, onpartijdig beschouwd, zou het nog de vraag zijn of er geen hardheid voor de stad in gelegen is, om die bewoners, nadat het bolwerk zooveel verbeterd is, steeds tegen denzelfden onbeduidenden huurprijs, in het genot daarvan te laten. Het begin dezer zaak was eene koncessie om op het bolwerk, toen het nog volstrekt niets fraais had, toen het bijna ontoegankelijk was en niet, zoo als thans, omringd van eene aangename wandeling, een koepeltje of iets dergelijks te mogen plaatsen. En langzamerhand is de toestand der concessionarissen verbeterd en zeer veel verbeterd; en zij kwamen tegen dezelfde retributie in een veel grooter genot. Als men de zaak wel inziet, dan zal erkennen, dat de stad veeleer al te welwillend jegens die bewoners is geweest. Maar dit is te betreuren, dat men eene vergunning nooit kan intrekken zonder dat er van benadeeling en onregt wordt gesproken, en dat het altijd veel te veel moeite kost om vergunningen in te trekken. Er behoort niet alleen gelet te worden op het ongerief dat enkele ingezetenen lijden; maar op het gerief van de stad. Het is billijk dat de stad, gelijk ieder eigenaar, genot hebbe van 't geen haar toekomt.

De voordragt van Burg. en Weths., hierop in stemming gebragt zijnde, wordt met algemeene stemmen aangenomen.

De *Voorzitter* vestigt thans de aandacht op het adres der bewoners van Lepelenburg, strekkende om schadevergoeding te erlangen. Er bestaat verschil van gevoelen omtrent hetgeen ten aanzien van dit adres behoort te geschieden.

De heer *Schuller* stelt thans voor, het adres in handen eener Kommissie te stellen, en wordt hierin ondersteund door den heer *Voswinkel Dorselen*, terwijl de *Voorzitter* verklaart daar niets tegen te hebben. De heeren *Ackersdijck* en *van den Heuvel* spreken tegen het voorstel, en wordt door den laatste een nieuw voorstel gedaan, om eerst het antwoord van de huurders af te wachten, en aldus deze zaak aan te houden tot in de vergadering van Januarij.

In omvraag wordt het voorstel van den heer *van den Heuvel* met 23 tegen 3 stemmen aangenomen. Tegen de heeren *Schuller* en *Voswinkel Dorstlen.*

De *Voorzitter* deelt mede dat er een punt aan de orde is gesteld, hetwelk hij bij voorkeur in deze vergadering wenscht behandeld te zien. Het betreft het tarief van den te verleenen onderstand door de Aalmoezenierskamer, belast met de werkzaamheden van het Burgerlijk Armbestuur. Het dagelijksch bestuur heeft aangaande deze zaak het genoemd collegie geraadpleegd, en daarenboven het advies ingewonnen van eenige leden van den Raad, die met de meeste bereidvaardigheid deze aangelegenheid onderzochten en eenige bedenkingen opperden, welke aan heeren Regenten der Aalmoezenierskamer zullen worden medegedeeld. Intusschen zal men geen volledig overleg met die heeren kunnen afwachten, maar moeten er spoedig voorloopig eenige maatregelen worden genomen om uitvoering te geven aan art. 25 der armenwet. Hij opent daarom de beraadslaging over de algemeene strekking van het voorgedragen ontwerp-tarief.

De heer *Schuller* kan niet ontkennen, dat hij van de voorligging van dat tarief niets weet. Het is een der gewigtigste aangelegenheden. De wet is nieuw, en de bepalingen dienen in December te worden genomen. De oude Armen-komm., waarvan hij lid is, is over dit tarief gehoord en heeft haar advies bereids uitgebragt, waarin vele bedenkingen voorkomen. Om dit tarief nu ongewijzigd aan te nemen, acht Spr. hoogst gevaarlijk. Spr. ziet er ook geen bezwaar in, om, daar de tijd reeds zoover verstreken is, de beslissing eerst in de maand Januarij te nemen.

De *Voorzitter* zegt, dat het juist ook zijne bedoeling was, in deze zaak nog niets te praejudiciëren. Hij gelooft, dat zij niet kan gezegd worden raauwelijks ter tafel te zijn gebragt, wanneer het collegie, dat door langdurige ondervinding het volledigst met de armenzaken bekend is, vooraf geraadpleegd werd. Wil men nu reeds besluiten omtrent de wijze waarop die geheel nieuwe beginselen in toepassing zullen worden gebragt, dan voorziet hij zeer langdurige discussiën; terwijl de zaak veel spoed eischt. Daar echter sommige leden minder voorbereid schijnen, stelt hij voor de behandeling te verdagen tot in de volgende week.

De heer *Ackersdijck* is op deze zaak onvoorbereid. Het tarief wordt eerst in eene vergadering ter kennisse van den Raad gebragt. De toepassing wordt hier gevraagd van eene geheele nieuwe wet, volgens nieuwe beginselen, en over eene zaak van het uiterste belang. Hij wenscht daarom, dat de zaak naauwkeurig worde onderzocht door eene kommissie, welker voorlichting de Raad in deze zeer zal behoeven. De stad zal voortaan, volgens deze wet, geene aalmoezen meer geven, maar alleen in uitersten nood ondersteunen. De gewone onderstand verwacht de wet van de diakoniën. Dit beginsel behoort te worden toegepast.

(*Het vervolg in een volgend Bijvoegsel*).

Utrecht, bij L. E. BOSCH en COMP.